arbete på 1) barnmorskan, som förlöst henne 2) på amman som gifvit di, 3) paa skolmamselln, som gifvit uppfostran« etc. paa Kokkepige, Stupige, Syerske, Husholderske. Saadan er det gaaet hidtil, og Manden har været 6000 Aar om at opdage dette lave Bedrageri. Men nu, da han, udslidt af Arbejde, ikke vil lade sig exploitere, da en Del Mænd ikke ville gifte sig, fordi der findes »massor af qvinnor med lust för det glada lifvet som — naturligtvis mot betalning« ville indgaa fri Forbindelser, nu rejser Kvinden et rasende Skrig. Det er Emancipationen. Hun lyver atter, hun siger ikke, hun vil Ægteskab, hun siger, at hun vil arbejde, — Magt og Ejendom vil hun, men hun skal »køres ut« af Arbeidsmarkedet, som tilhører Familjeforsørgeren.

Dette er Forordets Indhold. Derpaa følge 18 Ægteskabshistorier, som en Slags Exempelsamling til de opstillede Sætninger.

Det nyeste i denne Bog er ikke det, Kærlighed laves om til at være; end ikke det, at Manden ene siges at kunne »elske«. Strindbergs Opfattelse af Kærlighed tilhører en hel filosofisk Retning. Det ejendommeligste i Bogen er den dybe, modløse, næsten fortvivlede Erkendelse af Kvindens Styrke eller rettere: Mandens Svaghed, for at bruge et mildt Ord. For Manden — mener Strindberg — er Kvinden en Livsbetingelse, for Kvinden er Manden det kun, saalænge hun ikke har anden Maade til at naa Forsørgelsen. Det er et Spørgsmaal, om Forholdene nogen Sinde vil blive saaledes, at hun ikke behøver ham som Forsørger, men han staar afgjort i et ganske andet Nødvendighedsforhold til hende, end hun til ham. Altsaa er hun den stærkeste, den, der bedst kan undvære den anden. Hun er den stærkeste paa den Maade som den koldeste, haardeste, den bedst beregnende er det. Han er Sten og Ler, men hun er Sten alene. Det kommer frem i alle Fortællinger. »Det är ett kräk til karl«, siges der om, endda en af de bedste, en Mand, der arbejder sig ihjel for at tilfredsstille sin Hustrus Luner. »Ja, i den punkten; men det äro vi gunås alla, — i den punkten. Han är kär i henne ännu efter tolf långa år.« Manden skyder sig, da han ikke længer kan bære dette Liv. — Og dette: ikke at kunne gøre Modstand, ikke kunne holde Kampen ud er alle disse Mænds Slægtsmærke. Det er næsten umuligt at faa den Medlidenhed